

vállalhatta az újrafordítás minden nehézségét és ódiúmat. „A mű hosszú, időnk rövid.” A munkának (az *ars*nak) mindig csak egy részét végezhetjük el a magunk rövid idejében; csak ráhagyatkozunk az előttünk jártakra, és ráhagyományozunk az utánunk jövőkre. A „vesztéséget” is – amennyire lehetséges – nyereségéé váltva.

A versnek, egyébként, a később felbukkant kéziratok szerint, eredetileg, korábban más címe volt, két változatban is: AZ ISMERETLEN MŰVÉS,Z, illetve AZ ISMERETLEN MŰVÉ-SZEK. A régi és az új cím beszédesen kiegészíti egymást. Abban sem vagyok biztos, hogy csak arról a vesztéségről (balszerencséről, kárról) szól-e a vers, amely megannyi elkal-lódott, ismeretlenül maradt művészt ér, illetve, általuk, a világot. Talán inkább min-den művésztől, aki még maga előtt is ismeretlen marad, műve pedig megalkotva is – vesztéséé. Hogyne járna hát vesztésééggel minden, akár legszövegeközeli olvasat, akár a legmélyebb újraátéléssel létrejött fordítás?

Rossner Roberto

POE–MALLARMÉ–VILLANELLA

Vö. Radnóti Miklós: NAPLÓ. 1937. nov. 7.

Lesz-e pompás, lesz-e hű
Kedvesünk a fordítás?
Le Corbeau dit: Jamais plus!

Vérehulló fecskéfű
Drogja édes pusztítás.
Lesz-e pompás, lesz-e hű,

Lesz-e pontos óramű,
S álom így is, látomás?
Le Corbeau dit: Jamais plus!

Tartalomból áll a mű,
Vagy a forma, semmi más?
Lesz-e pompás, lesz-e hű,

Lesz-e rimes, egy-tövű?
(Próza-„Holló” nagy blamázs...)
Le Corbeau dit: Jamais plus!

Lesz-e vérbő, nagyszerű
Kedvesünk a fordítás?
Lesz-e pompás, lesz-e hű?
Le Corbeau dit: Jamais plus!